

SYLABUS PRZEDMIOTU

Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie

rok akademicki: 2022/2023

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNO-SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu w języku polskim:		Wykład monograficzny	
Kod przedmiotu:		B.4	
Kierunek studiów:	Filologia		
Specjalność / specjalizacja:	Filologia angielska		
Profil studiów:	praktyczny	Poziom studiów:	II stopień
Nazwa modułu programu:	kierunkowy	Semestr studiów:	I, II
Forma zaliczenia przedmiotu:	zaliczenie na ocenę	Język, w jakim prowadzone są zajęcia:	polski / angielski
Osoby prowadzące zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko):		dr Agnieszka M. Markowska, prof. WSL	
Tryb studiów	<i>Forma zajęć</i>		<i>Ogólna liczba punktów ECTS</i>
	W	Ćw	
tryb niestacjonarny	24	0	6

Cel przedmiotu

C1.	Zapoznanie z dyscypliną, która jest szeroko rozumiana, jako przekładoznawstwo. Pokazanie obecnego znaczenia translatoryki i jej perspektyw w przyszłości.
C2.	Utrwalenie zagadnień związanych różnymi technikami i metodami translacyjnymi oraz przyporządkowanie ich do odpowiedniego rodzaju tekstu.
Wymagania wstępne	brak

Przedmiotowe efekty uczenia się – semestr 1.		Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Sposób weryfikacji efektów uczenia się ¹
WIEDZA			
1.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wiedzę z zakresu przekładoznawstwa z obszaru kulturowego języka wybranej specjalności zorientowaną na jej zastosowanie praktyczne	F2_W02	referat, dyskusja, kolokwium
2.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu badań nad przekładem tekstów i ich kontekstami	F2_W03, F2_W09	referat, dyskusja, kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
1.	Potrafi trafnie analizować, interpretować i krytycznie oceniać zróżnicowane formy różnych gatunków tekstowych w zakresie przekładoznawstwa	F2_U09	odpowiedzi ustne na zajęciach
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
1.	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w zakresie przekładoznawstwa	F2_K01	udział w dyskusji

¹ egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, prezentacja, kolokwium, test, zadania do wykonania, referat, sprawozdanie, dyskusja, inne

SYLABUS PRZEDMIOTU

Przedmiotowe efekty uczenia się – semestr 2.		Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Sposób weryfikacji efektów uczenia się ²
WIEDZA			
1.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu pojęcia z zakresu przekładoznawstwa i potrafi je wykorzystać w pracy zawodowej	F2_W08	referat, dyskusja, kolokwium
2.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu problemy i wyzwania związane z przekładoznawstwem oraz ich złożone powiązania z fundamentalnymi dylematami współczesnej cywilizacji	F2_W14	referat, dyskusja, kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
1.	Potrafi bardzo dobrze zrozumieć przekaz ustny i pisemny, streszczać informacje ze źródeł językoznawczych, pisanych lub mówionych w sposób spójny odtwarzając zawarte w nich tezy i wyjaśnienia	F2_U02	odpowiedzi ustne na zajęciach
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
1.	Jest gotów do wykazywania otwartości na nowe idee zaproponowane w przekładoznawstwie	F2_K06	udział w dyskusji

Treści kształcenia (program zajęć)		Liczba godzin
WYKŁADY – semestr 1.		
W1	Temat: Nieprzetłumaczalność – Untranslatability. Zagadnienia: Dyskusja na temat kontrowersji wokół pojęcia nieprzetłumaczalności. Analiza dwóch zjawisk, które charakteryzują nieprzetłumaczalność według Lipińskiego (2000): <i>dosłowność</i> i <i>uniwersalia</i> . Analiza dwóch rodzajów nieprzekładalności według Lebedzińskiego (1981): <i>nieprzekładalność elementu obiektywnego</i> oraz <i>nieprzekładalność elementu dla konkretnego tłumacza</i> .	4
W2	Temat: Typy nieprzetłumaczalności – Types of untranslatability Zagadnienia: Dyskusja na temat typów nieprzekładalności. Analiza przykładów: elementy emocjonalne, opierające się na skojarzeniach, głęboko osadzone w kulturze wyjściowej; elementy kulturowe, różnice w podzielności, gry słów, żarty językowe i rymowanki oraz przysłowia.	4
W3	Temat: Sposoby radzenia sobie z nieprzetłumaczalnością – Ways of dealing with untranslatability Zagadnienia: Dyskusja na temat różnych podejść do radzenia sobie z nieprzetłumaczalnością według czterech autorów: Pisarskiej i Tomaszewicz – rozwinięcie definicyjne (definicja, przypis tłumacza), konwersja (intra-lingwalna i inter-lingwalna), zastąpienie referencji kulturowej referencją wypowiedzeniową, adaptacja oraz brak tłumaczenia (zapożyczenie, kalka językowa, opuszczenie, kompensacja); Lebedzińskiego – nietłumaczenie, transformacja (również opis, rozwinięcie), modyfikacja, ekwiwalent, przekład kompleksowy oraz dodatki pozatekstowe; Hejrowskiego – reprodukcja bez objaśnień, reprodukcja z objaśnieniem, tłumaczenie syntagmatyczne bez objaśnień, tłumaczenie syntagmatyczne z objaśnieniem, uznany ekwiwalent, ekwiwalent funkcjonalny, hiperonim, ekwiwalent opisowy oraz opuszczenie.	8
Razem:		12
Forma zaliczenia ³ :	zaliczenie na ocenę	
WYKŁADY – semestr 2.		
W1	Temat: Piękno contra piękno według profesor Ireny Bajerowej – How do we understand the beauty of the language in the 21st century?	4

² egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, prezentacja, kolokwium, test, zadania do wykonania, referat, sprawozdanie, dyskusja, inne

³ kolokwium, projekt, prezentacja, test, zadania do wykonania, referat, sprawozdanie, dyskusja, inne

SYLABUS PRZEDMIOTU

	Zagadnienia: Dyskusja na temat złożoności języka i przekładu we współczesnym świecie. Globalizacja a przekład oraz siła egzotyzacji w tekstach współczesnych. Gender a przekład. Etyka w przekładoznawstwie.	
W2	Temat: <i>Mit brzydkiego kaczątka</i> – tłumaczenie czy adaptacja? – Translation vs adaptation on the example of Winnie the Pooh. Zagadnienia: Dyskusja i analiza przekładu literatury dla dzieci głęboko zakorzenionej w kulturze, analiza błędów, które, wydaje się, nie mają znaczenia dla czytelnika oraz fenomen jednych przekładów nad innymi.	4
W3	Temat: <i>Beowulf</i> – Tłumaczenie interlingwalne czy intralingwalne? – <i>Beowulf</i> – interlingual or intralingual translation? Zagadnienia: Dyskusja na temat przekładów Beowulfa na współczesny język angielski, jako przykład przekładu intralingwalnego. Dyskusja w poszukiwaniu innych przykładów przekładu intralingwalnego.	4
Razem:		12
Forma zaliczenia ⁴ :	zaliczenie na ocenę	

Konsultacje (egzamin, przygotowanie do egzaminu i prac etapowych, instruktarze, omówienie wyników egzaminu/zaliczenia)		
1. Zaliczenie – analiza sposobu zaliczenia przedmiotu w semestrze 1. i 2. Doszczegółowienie zasad formalnych i merytorycznych zaliczenia.		10
2. Konsultacja z prowadzącym dotycząca zakresu materiału, jaki należy uwzględnić w pracach etapowych.		
3. Rozmowa na temat nurtujących problemów dotyczących zakresu tematycznego zajęć, wyjaśnianie wątpliwości i dyskusje grupowe.		
4. Szczegółowe omówienie wyników zaliczenia.		

Narzędzia, metody dydaktyczne i formy prowadzenia zajęć
laptop, rzutnik multimedialny, tablica, markery
metody podające: wykład konwersatoryjny, objaśnienie i dyskusja odnośnie problemów
metody praktyczne: wykonywanie ćwiczeń i zadań oraz udział w dyskusji
metody aktywizujące: burza mózgów, praca w grupach

Forma zaliczenia przedmiotu (egzamin pisemny/ustny/praktyczny; zaliczanie na ocenę)
Zaliczenie na ocenę w semestrze 1.
Zaliczenie na ocenę w semestrze 2.

Potwierdzenie poziomu osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się (warunki zaliczenia)		
Nr efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (forma zaliczeń)	Kryteria oceny osiągnięcia danego efektu uczenia się (tj. określenie wymagań na poszczególne oceny)
Zaliczenie na ocenę (wykład) – semestr 1.		
WIEDZA		
1.	kolokwium, dyskusja	Kolokwium pisemne – uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium pisemnego, zgodnie ze skalą procentową WSL: 91-100% – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)
2.	kolokwium, dyskusja	Kolokwium pisemne – uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium pisemnego, zgodnie ze skalą procentową WSL: 91-100% – bardzo dobry (5,0)

⁴ kolokwium, projekt, prezentacja, test, zadania do wykonania, referat, sprawozdanie, dyskusja, inne

SYLABUS PRZEDMIOTU

		<p>86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)</p>
UMIEJĘTNOŚCI		
1.	odpowiedzi ustne na zajęciach	<p>Uzyskanie pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnych na zajęciach w trakcie zajęć ftf, zgodnie ze skalą procentową WSL: bardzo dobry (5,0) – posiada wyjątkowe umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na złożone pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w bardzo dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dobry plus (4,5) – posiada bardzo dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na złożone pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w bardzo dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dobry (4,0) – posiada dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dostateczny plus (3,5) – posiada pewne umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w nienaganny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dostateczny (3,0) – posiada dostateczne umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na niektóre pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w dostateczny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem niedostateczny (2,0) – posiada niewystarczające umiejętności prezentowania własnego zdania oraz nie potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w niedostateczny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem. Nie wykonał zadań obowiązkowych.</p>
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
1.	udział w dyskusji	<p>Uzyskanie pozytywnej oceny z udziału w dyskusji w trakcie zajęć ftf, zgodnie ze skalą procentową WSL: bardzo dobry (5,0) – posiada wyjątkowe umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na złożone pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w bardzo dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dobry plus (4,5) – posiada bardzo dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na złożone pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w bardzo dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dobry (4,0) – posiada dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dostateczny plus (3,5) – posiada pewne umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w nienaganny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dostateczny (3,0) – posiada dostateczne umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na niektóre pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w dostateczny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem niedostateczny (2,0) – posiada niewystarczające umiejętności prezentowania własnego zdania oraz nie potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w niedostateczny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem. Nie wykonał zadań obowiązkowych.</p>
Zaliczenie na ocenę (wykład) – semestr 2.		

SYLABUS PRZEDMIOTU

WIEDZA		
1.	referat, dyskusja	<p>Student przygotowuje referat na jeden z tematów podanych w kursie – uzyskanie pozytywnej oceny z referatu zgodnie ze skalą procentową WSL: 91-100% – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)</p>
2.	referat, dyskusja	<p>Student przygotowuje referat na jeden z tematów podanych w kursie – uzyskanie pozytywnej oceny z referatu zgodnie ze skalą procentową WSL: 91-100% – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)</p>
UMIEJĘTNOŚCI		
1.	odpowiedzi ustne na zajęciach	<p>Uzyskanie pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnych na zajęciach w trakcie zajęć ftf, zgodnie ze skalą procentową WSL: bardzo dobry (5,0) – posiada wyjątkowe umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na złożone pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w bardzo dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dobry plus (4,5) – posiada bardzo dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na złożone pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w bardzo dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dobry (4,0) – posiada dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dostateczny plus (3,5) – posiada pewne umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w nienaganny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dostateczny (3,0) – posiada dostateczne umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na niektóre pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w dostateczny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem niedostateczny (2,0) – posiada niewystarczające umiejętności prezentowania własnego zdania oraz nie potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w niedostateczny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem. Nie wykonał zadań obowiązkowych.</p>
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
1.	udział w dyskusji	<p>Uzyskanie pozytywnej oceny z udziału w dyskusji w trakcie zajęć ftf, zgodnie ze skalą procentową WSL: bardzo dobry (5,0) – posiada wyjątkowe umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na złożone pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w bardzo dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dobry plus (4,5) – posiada bardzo dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na złożone pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w bardzo dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dobry (4,0) – posiada dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem dostateczny plus (3,5) – posiada pewne umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu;</p>

SYLABUS PRZEDMIOTU

	<p>w oparciu o materiały w nienaganny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem</p> <p>dostateczny (3,0) – posiada dostateczne umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na niektóre pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w dostateczny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem</p> <p>niedostateczny (2,0) – posiada niewystarczające umiejętności prezentowania własnego zdania oraz nie potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o materiały w niedostateczny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem. Nie wykonał zadań obowiązkowych.</p>
--	--

Literatura podstawowa:

1. Bassnett S. & Lefevere A., 1998. *Constructing Cultures. Essays on Literary Translation*, Clevedon: Multilingual Matters.
2. Kuhiwczak P. & Littau K. (eds.), 2007. *A Companion to Translation Studies*, Clevedon: Multilingual Matters.
3. Munday J., 2001. *Introducing Translation Studies. Theories and Applications*, London & New York: Routledge.
4. Venuti, L. (ed.), 2000. *The Translation Studies Reader*, London & New York: Routledge.

Literatura uzupełniająca:

1. Pym, A., 2012. *On Translator Ethics: Principles for Mediation between Cultures*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
2. Snell-Hornby, M., 1995. *Translation Studies: An Integrated Approach*. rev. ed. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
3. Snell-Hornby, M., 2006. *The Turns of Translation Studies*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
4. Venuti, L., 1995 *The Translator's Invisibility. A History of Translation*, London & New York: Routledge.

Przydatne informacje:

1. Biblioteka zapewnia literaturę podstawową do przedmiotu oraz wybrane pozycje literatury uzupełniającej
2. Kontakt do prowadzącego zajęcia – a.markowska@wsl.edu.pl